EDC-06-00 (cofnodion drafft)

Pwyllgor Datblygu Economaidd

Dyddiad: 27 Mawrth 2000

Amser: 12.30pm – 3pm

Lleoliad: Ystafell Bwyllgor 1, Adeilad Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Yn bresennol

Aelodau	(Etholaeth)
Val Feld (Cadeirydd)	Dwyrain Abertawe
Rhodri Morgan (Ysgrifennydd y Cynulliad)	Gorllewin Caerdydd
Alun Cairns	De Orllewin Cymru
Ron Davies	Caerffili
Michael German	De Ddwyrain Cymru
Brian Hancock	Islwyn
Brian Gibbons	Aberafan (yn lle Ann Jones)
Helen Mary Jones	Llanelli
Phil Williams	De Ddwyrain Cymru
Swyddogion	(Adran)
Derek Jones	Uwch Gyfarwyddwr Materion Economaidd
Michael Cochlin	Cyfarwyddwr y Grp Materion Economaidd
Chris Johnes	Adran Materion Ewropeaidd
Cyfranwyr Allanol (Cynrychiolwyr y Bartneriaeth)	

Neville Davies	Awdurdodau Lleol
Sian Swann	Cyfle Cyfartal
Mike Theodolou	Siambrau Masnach
Teresa Holdsworth	Addysg Bellach ac Uwch a Chynghorau Menter a Hyfforddiant
Graham Benfield	Sector Gwirfoddol
Ysgrifenyddiaeth	
Helen Usher	Clerc
Jo Trott	Dirprwy Glerc

Eitem1: Sylwadau Agoriadol y Cadeirydd

1. Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod ac atgoffodd aelodau a chyfranwyr fod croeso iddynt siarad yn y Gymraeg neu'r Saesneg. Cyflwynodd aelodau'r bartneriaeth gan nodi'r sectorau yr oedd pob un yn eu cynrychioli.

2. Gofynnodd Phil Williams am ganiatâd i ddosbarthu taenlen a roddai ddadansoddiad o'r ffigyrau ariannu yn yr SPD a phapurau eraill. Dywedodd y Cadeirydd nad oedd yn briodol yn ei barn hi i aelodau ddosbarthu papurau mewn neu'n ystod cyfarfodydd Pwyllgor. Dylai papurau a ysgrifennwyd gan aelodau gael eu cyflwyno drwy'r Cadeirydd yn y ffordd arferol.

Eitem 2: Amcan Diwygiedig 1 SPD

2.1 Y Cadeirydd a gyflwynodd yr eitem hon gan achub y cyfle i ddiolch i'r holl gyfranwyr am roi cymaint o'u hamser a'u hegni er mwyn llunio'r ddogfen ddiwygiedig. Yna gwahoddodd Michael Cochlin i gyflwyno'r papurau ac yn benodol i esbonio'r amserlen ar gyfer cymeradwyo'r SPD a nodi'r prif faterion i'r Pwyllgor eu trafod.

2.2 Cododd Michael Cochlin y pwyntiau canlynol yn ei gyflwyniad:Rhoddai'r drafodaeth hon gyfle i'r Pwyllgor ddylanwadu ar yr SPD cyn ei chyflwyno i'w hystyried mewn cyfarfod allweddol rhwng y bartneriaeth a'r Comisiwn Ewropeaidd ar ddydd Iau 30 Mawrth. Byddai'r Pwyllgor Amaeth a Datblygiad Gwledig hefyd yn ystyried y ddogfen ar ddydd Mercher 29 Mawrth. Y gobaith oedd datrys unrhyw faterion a ddaliai heb eu trin yn ystod y cyfarfod â'r Comisiwn ddydd Iau. Rhoddid adroddiad ar benderfyniadau'r cyfarfod hwnnw i'r Cabinet ac wedyn i'r PDE ar 12 Ebrill cyn y ddadl Lawn y prynhawn hwnnw. Y cam nesaf oedd cyflwyno'r SPD ym Mrwsel ar gyfer ei hystyried gan y Pwyllgorau Ewropeaidd a'i hanfon wedyn i'w hardystio'n ffurfiol gan y Comisiynydd. Roedd disgwyl i'r broses derfynol hon ddod i ben ddechrau Mehefin. Serch hynny, dylid sylweddoli er nad oedd yn debyg y cytunid yn ffurfiol â'r SPD cyn Mehefin, byddai'r SPD a gyflwynwyd ym Mrwsel yn Ebrill yn ddogfen sefydledig na fyddai

gofyn ei newid braidd o gwbl. Gan hynny, roedd modd paratoi cryn dipyn cyn cymeradwyo'r ddogfen ac nid ymwrthodwyd yn llwyr â'r posibilrwydd o ymdrin â chynigion drwy'r dulliau cyflymaf.

- Am ei bod yn well gan y Comisiwn fod testun cyffredin ar gyfer rhai pynciau megis gweithredu, roedd y pynciau hyn yn cael eu trafod yr adeg honno ar lefel Brydeinig. Mater o bwys arbennig i Gymru ac i rannau eraill o'r DU oedd yr awgrym na fyddai hawl i gyrff atebol gynnig am gael nawdd o gynlluniau gweithredu, er y byddai hynny'n agored i'w egluro.

- Gofynnwyd i'r Pwyllgor fwrw golwg yn arbennig ar y blaenoriaethau a'r mesurau a gynigiwyd a'r arian a ddyrannwyd iddynt. Pwysleisiwyd er y byddai'r Pwyllgor Monitro'n rhydd i symud arian rhwng gwahanol fesurau mater anos o lawer fyddai symud arian rhwng blaenoriaethau ar ôl eu cytuno gan y Comisiwn.

2.3 Cytunwyd i gynnal y drafodaeth fesul pennod.

Pennod 1

- Cadarnhaodd Ysgrifennydd y Cynulliad bod y ffigwr o £1.853bn ar gyfer cymorth o Ewrop yn gywir. Roedd y ffigyrau a oedd i'w gweld mewn mannau eraill fel arfer wedi bod drwy ddwylo datchwyddwr. Roedd teimlad y byddai cysondeb neu o leiaf esboniadau ar amrywiadau'n ddefnyddiol.

Pennod 2

- Mewn ymateb i alwad am fonitro ar lefel is-ranbarthol (tudalennau 8 a 9), cadarnhaodd swyddogion y byddai hynny'n rhan o'r drefn yn y dyfodol.

- Roedd yr ardal ddaearyddol a ddisgrifiwyd fel y "Cymoedd canolog" yn cynnwys Rhondda Cynon Taf a Merthyr.

- Disgrifiwyd Abertawe fel rhan o'r Cymoedd yn hytrach na Gorllewin Cymru am ddau reswm: ei lleoliad yn rhaglen De Cymru Diwydiannol flaenorol y GE; a dull gweithredu'r partneriaethau rhanbarthol. Nid yw o bwys ymarferol pa un o'r ddau gategori hwn a ddewisir.

- Wrth drafod data enillion (tudalen 20), cytunodd Ysgrifennydd y Cynulliad i archwilio'r posibilrwydd o rannu'r data ar sail rhyw. Rhoddid rhagor o ystyriaeth hefyd i'r posibilrwydd o ddefnyddio ffigwr ar wahân i ffigwr yr FTE ar gyfer lefel cyflogau pobl mewn swyddi rhan amser am fod tuedd i'r anghyfartaledd rhwng cyflogau dynion a menywod gael ei danddatgan yn aml. **[Gweithredu: Ysgrifennydd y Cynulliad]**

- Nodwyd bod ffigyrau Cymru ar gyfer cyfranogi'n weddol uchel o'u cymharu ag ambell i ran

arall o Ewrop. Eto i gyd, ffigyrau'r DU oedd y ffon fesur yng nghyswllt nawdd Amcan 1, ac o'u cymharu â'r rheiny roedd ffigyrau Cymru'n isel iawn. Nodwyd hefyd y byddai'n rhaid i Gymru leihau lefelau diffyg gweithgarwch yn sylweddol os oedd i gyrraedd y targedau a osodwyd ar gyfer Cynnyrch Mewnwladol Crynswth.

- Cytunwyd y dylai'r tabl ym mharagraff 2.2.11 gynnwys cyfeiriad at Fwrdd Croeso Cymru.
[Gweithredu: Ysgrifennydd y Cynulliad]

Pennod 4

- Beirniadwyd y dull o gyflwyno themâu sy'n berthnasol i fwy nag un pwnc megis cyfle cyfartal, datblygu cynaliadwy a chymdeithas gynhwysol. Am i'r Cynulliad bwysleisio pwysigrwydd y rhain, roedd teimlad y dylai fod lle amlycach iddynt yn yr SPD.

- Er gwaethaf croesawu'r diffiniad o ddatblygiad cynaliadwy a roddir gan Brundtland (tudalen 118), mynegwyd pryder ynglþn â'i droi'n weledigaeth arfaethedig. Yn ôl swyddogion roedd hynny i'w briodoli i raddau i'r pwyslais oedd yng nghanllawiau CE ar gynaliadwyedd amgylcheddol yn unig, a byddai'n anodd am nifer o resymau i dderbyn cynaliadwyedd cymdeithasol ac economaidd fel themâu trawsbynciol yn ogystal â blaenoriaethau a mesurau ar wahân. Teimlai aelodau y dylid ystyried ceisio tynnu sylw at gynaliadwyedd cymdeithasol ac economaidd a'r modd y gall Cymru gyfrannu at gynaliadwyedd amgylcheddol ym mhob rhan o'r byd. [Gweithredu: Ysgrifennydd y Cynulliad]

- Yng ngoleuni'r sefyllfa yngln â dyfodol Cynghorau Menter a Hyfforddiant, dylid newid y cyfeiriad ar dudalen 123 (adran 4.14) i gynnwys cyfeiriad at y Cyngor Addysg a Hyfforddiant i Gymru sydd i'w sefydlu yn eu lle. [Gweithredu: Ysgrifennydd y Cynulliad]

- Cadarnhawyd bod y cwestiwn ynghylch cydymffurfio â'r Gyfarwyddeb Gynefinoedd yn cael ei drin ac na fyddai'n oedi'r broses o gymeradwyo'r SPD.

Pennod 6

- Gellid adolygu dangosyddion a thargedau'n flynyddol ac yn ystod yr arolwg canol tymor.

- Ni ddywedodd y Comisiwn ei fod yn pryderu bod targedau arfaethedig yr SPD yn annilys nac yn anodd eu cyrraedd mewn unrhyw ffordd. Serch hynny, roeddynt i'w cynnwys yn y drafodaeth â'r Comisiwn ar y dydd Iau canlynol.

- Roedd angen i'r Pwyllgor ddychwelyd at dargedau'r Strategaeth Ddatblygu Economaidd Genedlaethol (ac o ganlyniad at y targedau pennawd) maes o law. Roedd yn bwysig trafod sut orau i ymdrin â thargedau ar gyfer diffyg gweithgarwch economaidd – gan gynnwys y rhaniad ar sail rhyw ac oedran ac ati.

- Roedd y GE yn daer dros sicrhau cysondeb targedau ar lefel Brydeinig a Chymreig. Yn unol â hyn cafodd pob mesur yn y Cynllun Datblygu Cefn Gwlad ei gynnwys hefyd yn yr SPD. Nid oedd y Comisiwn mor bryderus yngln â thargedu gofodol ac ymddangosai'n fodlon ymddiried y gwaith o'i ddatblygu i'r Pwyllgor Monitro.

Penodau 7, 8 and 9 – Blaenoriaethau, Mesurau a Materion trawsbynciol

- Newidiwyd y blaenoriaethau a'r mesurau yn yr SPD diwygiedig yn bennaf drwy gynnwys tri mesur newydd, a rhannu rhai eraill (e.e. rhannwyd safleoedd ac adeiladau bellach rhwng blaenoriaethau 1 a 6, ac ynni adnewyddadwy rhwng 2 a 6 ac ati). Gwnaethpwyd hyn yn y bôn un ai er mwyn cyflwyno mecanwaith rheoli cyllid (e.e. roedd y GE yn awyddus i gyfyngu ar brosiectau seilwaith) neu sicrhau trefn mor hyblyg â phosibl ar sail y ffaith na ellid symud arian rhwng blaenoriaethau (ond y gellid ei symud o fewn mesurau.

- Nodwyd y byddai llawer mwy o fanylion am y blaenoriaethau a'r mesur yn cael eu cynnwys yn ffurf y rhaglen.

- Mewn ymateb i gwestiwn am gymorth y wladwriaeth, gallu cystadleuol a'r rheswm am gamau cymorth busnes, dywedwyd bod agweddau ar gymorth y wladwriaeth yn cael eu trafod ar hyn o bryd â'r Comisiwn ar lefel Brydeinig. Byddai'r Pwyllgor yn ystyried gweithredu cymorth yn ei gyfarfod ar 12 Ebrill. Ni phenderfynwyd eto a ddylid cynnwys cymhorthion gweithredu yn yr SPD. Cadarnhawyd bod cryn dipyn o ymchwil yn cael ei chynnal eisoes gan y Cynulliad ac ar lefel Brydeinig er mwyn mesur maint y diffyg ariannu cydnabyddedig. Cytunodd Ysgrifennydd y Cynulliad i esbonio'r rhesymau dros gymryd camau cymorth busnes wrth y Pwyllgor (yn enwedig mewn perthynas â'r diffyg ariannu). **[Gweithredu: Ysgrifennydd y Cynulliad]**

- Mewn ymateb i gwestiwn, cadarnhaodd swyddogion fod menter gymunedol yn cael ei chynrychioli ar y Pwyllgor Monitro.

- Mynegwyd pryder y gallai pecynnau trawsbynciol olygu bod angen ceisiadau ar wahân ar gyfer pob llinyn. Cytunwyd bod angen cydbwyso'r awydd am lunio pecynnau eglur â'r perygl o greu gormod o fiwrocratiaeth. Bwriadai'r Pwyllgor drafod y mater hwn ymhellach mewn cyfarfod ar 29 Mawrth.

- Er na chyfeirir mor amlwg at dwristiaeth yn yr SPD diwygiedig roedd y rhan fwyaf o'r blaenoriaethau'n cynnwys cefnogaeth i dwristiaeth.

Blaenoriaeth 1

- Roedd Blaenoriaeth un yn agored i'r sectorau gwirfoddol, preifat a chyhoeddus.

- Mynegwyd peth pryder nad oedd blaenoriaeth 1 (sef ehangu a datblygu sylfaen o fusnesau bach a chanolig) yn nodi ardaloedd twf, yn enwedig wrth ystyried yr holl fanylion a roddir yng nghyswllt blaenoriaethau amaethyddol. Esboniodd y bartneriaeth na fuasai'n briodol i grp bach o gynrychiolwyr i bennu ardaloedd twf. Y farchnad ac ymchwil bellach yn hytrach ddylai bennu'r rhain. Hefyd am fod y rhaglen mor hir a'r farchnad yn gallu newid ar amrantiad, roedd yn bwysig bod mor hyblyg fyth â phosibl.

Blaenoriaeth 3

- Mewn ymateb i gwestiwn yn gofyn pam roedd teitl y flaenoriaeth hon yn cyfeirio at adfywiad economaidd cymunedol, esboniwyd mai un o ofynion y GE oedd hynny a seiliwyd ar yr angen am i gymorth dargedu'r economi cyn gallu denu nawdd strwythurol.

Blaenoriaeth 4

- Cytunwyd y dylid adfer dangosyddion cydraddoldeb, megis canran menywod yn y gweithlu, i'w lle yn yr adran sy'n trafod dangosyddion effaith (7.4.5 – tudalen 185). [Gweithredu: Ysgrifennydd y Cynulliad]

- Roedd peth trafod yngln â diffyg gweithgarwch economaidd a gofynnodd aelodau pam nad oedd unrhyw ddangosyddion i fesur ei effaith. Esboniodd swyddogion am fod y dangosyddion canlyniad yn cymryd diffyg gweithgarwch i ystyriaeth fod modd ei ddarllen hefyd yn y dangosyddion effaith. Roedd targed bennawd ar gyfer diffyg gweithgarwch yn ogystal â hynny a byddai gallu i gael effaith ar ddiffyg gweithgarwch yn ffactor fanteisiol wrth gyflwyno cais am gymeradwyo cynlluniau gweithredu. Cytunai aelodau ei bod yn bwysig i'r prif dargedau ymdrin yn fwy manwl â diffyg gweithgarwch er mwyn bod yn sicr o drin diffyg gweithgarwch economaidd.

Blaenoriaeth 6

- Roedd camgymeriad teipio ar dudalen 198. Y nifer glir ar gyfer swyddi ychwanegol yw 7,000 yn hytrach na 700.

Blaenoriaeth 7

- Roedd aelodau'n croesawu'r cyfeiriadau at gymorth technegol, ond yn dal i bryderu yngln â phryd yn union y bydd modd manteisio arno. Esboniodd swyddogion fod y mater hwnnw ar yr agenda i'w drafod ymhellach â'r Comisiwn am fod peth dryswch o hyd yngln â diffinio cymorth technegol. Er y gellid ôl-ddyddio cymorth technegol mewn egwyddor ni fyddai'n ddoeth mynd ati i gynnig cymorth nes penderfynu'n derfynol ar wariant cymwys.

- Cytunodd Ysgrifennydd y Cynulliad i roi adroddiad i'r Pwyllgor ar ddydd Mercher 29 Mawrth

ar ffyrdd eraill (e.e. nawdd NAW) o gynnig cymorth technegol buan i'r rhai sy'n darparu gwybodaeth a chymorth i gynigwyr. Roedd hyn hefyd yn rhywbeth y gallai'r Pwyllgor ystyried ei drafod â'r Comisiwn yn uniongyrchol ddydd Mercher. **[Gweithredu: Ysgrifennydd y Cynulliad]**

Dyrannu Nawdd

Cytunodd y Cadeirydd y byddai dadansoddiad Phil Williams o'r nawdd yn ddefnyddiol i aelodau ac y dylid ei ddosbarthu.

- Cydnabuwyd y byddai'n rhaid cwtogi ar y nawdd a roddir i rai rhannau o'r rhaglen er mwyn ei godi mewn rhannau megis datblygu cefn gwlad ac Ymchwil a Datblygiad. Serch hynny, mynegwyd pryder arbennig yngln â'r toriadau mewn meysydd megis rhwydwaith mewnol technoleg cyfathrebu gwybodaeth cyfathrebu (TCG), ynni adnewyddadwy a menywod yn cymryd rhan yn y gweithlu. Wrth drafod TCG, esboniodd swyddogion ei bod yn well ar y cyfan gan y Comisiwn fuddsoddi mewn rhaglenni refeniw'n hytrach na rhai cyfalaf (er y bu'n llai unplyg yn hynny o beth yng Nghymru nag mewn rhannau eraill o Brydain). Oherwydd hyn, gofynnai am i holl faterion rhwydwaith mewnol gael eu gwahanu'n amlwg o dan flaenoriaeth 6 ac eithrio TGC a oedd i'w chysylltu â blaenoriaeth 2. Nid oedd y Comisiwn mor bleidiol i'r achos dros ynni a hynny o bosibl am fod modd defnyddio cynlluniau cyllido eraill yn y GE (e.e. Fifth Framework) i ariannu rhaglenni felly. Nodwyd hefyd y gellid cefnogi busnes at ddibenion gweithredu prosiect ynni adnewyddadwy o dan flaenoriaeth un. Yn achos menywod yn cymryd rhan yn y gweithlu, esboniwyd mai symud y mater i flaenoriaethau 1 a 2 oedd yn gyfrifol am y toriadau ymddangosol yn y maes hwnnw.

- Cydnabuwyd mor bwysig oedd datblygu sgiliau a chroesawyd y codiad ymddangosol yn y gyllideb hyfforddi. Serch hynny, gofynnai aelodau a oedd ffigyrau ar gael i ddangos sut yn union y bwriedid rhannu'r nawdd rhwng y cyflogedig a'r di-waith. (Roedd y Pwyllgor wedi gofyn am neilltuo 40 y cant o'r rhaglen ar gyfer meithrin sgiliau). Un anhawster yngln â darparu ffigyrau o'r math hwn yw y byddai cymaint yn dibynnu ar lwyddiant y ceisiadau. Er hynny, cytunodd Ysgrifennydd y Cynulliad i roi amcangyfrif bras i'r Pwyllgor o ganran y nawdd Amcan 1 y bwriedid ei wario ar ddatblygu pobl – a syniad o'r modd y bwriedid ei rannu rhwng y cyflogedig a'r di-waith er mwyn meithrin sgiliau ac ati**. [Gweithredu: Ysgrifennydd y Cynulliad]-**

- Lleisiai nifer o aelodau gryn bryder am sail y penderfyniadau ynglþn â rhannu arian rhwng blaenoriaethau. Cydnabuwyd nad oedd unrhyw fformiwla wrthrychol y gellid ei defnyddio o dan yr amgylchiadau na mesur o'r gwerth y gallai rhaglen ei ychwanegu cyn ei rhoi ar waith. Er croesawu'r holl waith dadansoddi a thrafod dyraniadau yr oedd y bartneriaeth wrthi'n ei wneud, pryderai aelodau fod profiad a hanes gwario'n dal yn ffactorau mor bwysig wrth ddod i benderfyniadau yngln â rhannu nawdd pan nad oedd cytundeb o fewn y bartneriaeth. Oherwydd y pryder hwn a diffyg gwybodaeth bendant am y meini prawf a ddefnyddiwyd i ddod

i benderfyniadau yngln â rhannu nawdd, roedd yn anodd iawn i’r Pwyllgor asesu a rannwyd yr arian yn briodol ai peidio.

2.4 Diolchodd y Cadeirydd ar ran y Pwyllgor i bawb a gymerodd ran yn y broses am eu gwaith caled a’u hymroddiad.

Eitem 3: Cronfeydd Strwythurol: Nawdd

3.1 Y Cadeirydd a gyflwynodd y papur gan ddweud ei fod yn cynnwys data hanesyddol o raglenni’r GE a fyddai o gymorth i aelodau ddod i wybod yn well am y ffynonellau nawdd punt am bunt sydd ar gael iddynt. Codwyd y pwyntiau canlynol yn ystod y drafodaeth:

- Mewn ymateb i gwestiwn yn holi pam yr oedd y ffigwr ar gyfer nawdd punt am bunt yn y sector cyhoeddus (£90m) gymaint yn fwy na’r cyfraniad o Ewrop (£68m), esboniwyd na chynigid nawdd punt am bunt bob amser ar sail 50:50, a bod sefydliadau’n aml yn cyfrannu mwy na 50%.

- Bu peth trafodaeth ar faint yn union o arian ychwanegol oedd ei angen ar y sector cyhoeddus er mwyn cyflenwi’r nawdd punt am bunt a ddeuai o Ewrop. Esboniodd Ysgrifennydd y Cynulliad fod y swm yn anodd ei amcangyfrif oherwydd materion megis gorgrog, dadymrwymiad a pha arian yn union sy’n ychwanegol. Ar y pwynt olaf hwn, cadarnhawyd mai elfen Ewropeaidd y nawdd yn hytrach na’r elfen ‘noddi bunt am bunt’ oedd i’w dangos fel un ychwanegol.

- Cadarnhaodd Ysgrifennydd y Cynulliad y cydymffurfid â meini prawf y GE ar gyfer diffinio elfen ychwanegol y nawdd, ar lefel Cymru (ac nid ar lefel Brydeinig yn unig fel a oedd yn ofynnol gan y GE).

- Cytunwyd bod noddi bunt am bunt yn fater y byddai’n rhaid i’r Pwyllgor ei ailystyried ym mis Mai er mwyn dod i wybod yn well am yr adnoddau a oedd ar gael at y dibenion hyn.
[Gweithredu: Cadeirydd a’r Clerc]

Ysgrifenyddiaeth y Pwyllgor

Mawrth 2000